

Видання
Таврійського
державного
агротехнологічного
університету

Агро Таврія

Розповсюджується безкоштовно

№ 9 (274)
грудень
2016 р.

У номері:

Події: у ТДАТУ обговорили
актуальність підготовки
фахівців з виноградарства

с. 2

Конкурс: наші студенти -
найактивніші, кращі в області

с. 8

Профорієнтація: учні випускних
класів Мелітопольського ліцею
«Творчість» відвідали кафедру
ОПХВ

с. 11

Спорт: студент ТДАТУ -
переможець Всеукраїнського
фестивалю майстерності з
кікбоксингу!

с. 12

З НОВИМ, 2017 РОКОМ!

У ТДАТУ обговорили актуальність підготовки фахівців з виноградарства

9 грудня 2016 року в Таврійському державному агротехнологічному університеті відбувся круглий стіл за участю науково-педагогічного складу університету з регіональними представниками виробництва в області виноградарства.

Однією з найбільш гостродефіцитних спеціальностей в Україні є спеціальність «Агрономія». Причому сучасні сільськогосподарські підприємства, особливі дрібні і середні господарства, дуже часто вимагають не універсальних агрономів, а висококваліфіковані кадри відповідного напрямку (з польових культур, овочівництва, плодових культур, щодо захисту рослин і т.д.).

Таврійський державний агротехнологічний університет протягом більше 10 років готує агрономів для південного регіону України. На сьогоднішній день багато з його випускників вже є керівниками сільськогосподарських підприємств і приватними підприємцями в аграрній галузі. До того ж університет є координатором Українського бізнес-проєкту розвитку плодоовочівництва в Запорізькій області, який реалізується за фінансової підтримки держави Канади. Метою даного проєкту є яскравий розвиток даної галузі в Україні, в тому числі і шляхом підготовки кадрів. А численні звернення роботодавців в університет з проханням забезпечити їх висококваліфікованими агрономами і консультантами в області виноградарства стали підставою для проведення такої спільної зустрічі.

Участь у зазначеному заході взяли представники Інституту олійних культур НААНУ, Мелітопольської дослідної станції садівництва імені Н.Ф.Сідоренко ІС НААН, ТОВ ВКФ «Мелітопольська черешня», ПП «Ткачов», ТОВ «ПАША», ФГ «Юліна», ПП «Бочевар».

На сьогоднішній день вирощування винограду є однією з найбільш рентабельною галуззю сільськогосподарства, а окупність вкладень відбувається вже на перший рік плодоношення виноградників, тобто на 3 рік після закладки виноградників. За словами одного з учасників круглого столу, завідувача сектором виноградарства Інституту олійних культур НААНУ Ласкавого Володимира Миколайовича, після істотного падіння площ насаджень виноградників в Запорізькій області з більш ніж 2 тис. в 1990 році до 0,5 тис. га в 2005 році, за останні 10 років відзначається тенденція до збільшення площ вирощування винограду. При цьому протягом кожних п'яти років суттєво оновлюються технології вирощування і сорту винограду. Все це викликає необхідність в підготовці кваліфікованих агрономів області виноградарства зі знанням сучасних технологій, сортів і захисту рослин.

У ході круглого столу проєктор з науково-педагогічної роботи Ломейко А.П. зазначив, що університет має достатній педагогічний склад та матеріальну базу для підготовки агрономів по садівництву і виноградарству. А з урахуванням того, що Кримський аграрний університет, який забезпечував підготовку таких фахівців для Півдня України, сьогодні знаходиться на окупованій території, ТДАТУ готовий зайняти цю нішу і підготувати кваліфіковані кадри для підприємств регіону з вирощування винограду.

Учасники круглого столу також обговорили ряд питань, які потребують вирішення: необхідність селекції нових високопродуктивних і стійких до хвороб сортів винограду, обґрунтування вибору місця посадки виноградників, ґрунтово-кліматичні умови вирощування в регіоні і сучасні технології.

У свою чергу, виробничники висловили готовність не тільки прийняти на навчальні та виробничі практики студентів за

даною спеціальністю, а й надати навчально-випробувальні ділянки для практичної підготовки студентів і проведення наукових досліджень. Крім того, підприємці, присутні на засіданні, висловили готовність надати робочі місця для майбутніх випускників. У той же час, як і думку виробничників, багато хто з випускників зможуть відкрити свій бізнес в області виноградарства.

Декан факультету агротехнологій і екології Іванова І.Є. і доцент кафедри рослинництва Алексєєва О.М. висловили свою готовність до ліцензування в університеті нової спеціальності «Садівництво і виноградарство» і підготовки фахівців в даній галузі з освітнім рівнем «бакалавр». Учасники круглого столу, підбиваючи підсумки, прийняли рішення провести наступну зустріч у лютому для обговорення освітніх програм і навчального плану за новою спеціальністю.

О.П. Ломейко,
проєктор з НГР
Фото Ганни БОВКУН

Замкнений цикл вирощування перепелів

У 2013 році на кафедрі «Технічні системи технологій тваринництва» за ініціативи завідувачої - доцента Скляр Р.В. та підтримки ректорату університету була створена лабораторія по вирощуванню перепелів. Процес вирощування птиці містить в собі дві складові: утримання і розведення.

Для утримання птиці власними силами співробітників кафедри була підготовлена спеціальна лабораторія, яка знаходиться у підвальному приміщенні. Було переобладнано триярусну кліткову батарею для утримання курей-несучок в батарею для утримання перепелів з механізованим видаленням посліду; облаштована система водопостачання і напування птиці з використанням ніпельних автонапувалок; виготовлений брудер для дорощування молодняку; змонтована вентиляційна система для підтримання оптимального мікроклімату та система освітлення пташника з пультом автоматичного керування.

Будь-яке утримання птиці вимагає щоденного догляду за нею. Воно містить в собі: приготування корму, годівлю, напування, прибирання посліду, збирання яєць, огляд птиці і розсаджування її по клітках в міру зростання.

До того ж необхідно проводити забій і обробку тушок птиці, вирощуваної на м'ясо. Усе це вимагає значних витрат праці і часу. З виконанням цих завдань успішно справляється навчально-допоміжний персонал кафедри (технік Комар А.С., лаборант Добреля С.М.) під керівництвом зав. лабораторією Григоренко С.М.

Створення лабораторії по вирощуванню перепелів було пе-

редумовою запровадження експериментальної лабораторної роботи на тему: «Сучасні механізми технологій та обладнання для утримання перепелів» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» напряму 208 - «Агроінженерія». У ході виконання лабораторної роботи студенти на практиці вивчають робочий процес та регулювання обладнання для кліткового утримання перепелів.

Але вирощування перепелів не обмежується тільки отриманням яєць і м'яса, це ще і репродукція. У зв'язку з цим на кафедрі було прийняте рішення виводити курчат у власному інкубаторі, а не проводити закупівлю ремонтного молодняку птиці. Тому для розведення перепелів, знову ж таки власними силами, був розроблений, створений і вже успішно випробуваний комбінований інкубатор-вивідник, в якому проводиться інкубація яєць і виведення молодняку птиці. Також у подальшому це стане основою для запровадження в навчальний процес наступної експериментальної лабораторної роботи.

Інкубатор являє собою агрегат, який складається з однієї камери, обладнаної комплектом лотків для укладання яєць і пристроєм для їх фіксації. В інкубаторі є вентилятори для циркуляції повітря всередині

камери, мікропроцесорний прилад, що регулює повітрообмін, нагрівач, зволожувач і прилади для контролю, регулювання температури і відносної вологості повітря, системи охолодження, а також світлодіодна підсвітка камери, електрообладнання та сигналізація. Доречі, нагрівання повітря здійснюється за допомогою спеціального дроту з вуглецевого волокна на тефлоновій оболонці замість традиційно використовуваних повітряних нагрівачів (ТЕНів). Це технічне рішення дозволило уникнути інертності процесу нагріву і охолодження та вдвічі скоротити витрати електроенергії.

Однією з головних умов успішної інкубації перепелиних яєць є періодичне їх перевертання. Для цього в інкубаторі встановлено автоматичний пристрій, який через заданий час перевертає лотки за допомогою електропривода з ланцюговою передачею.

Основною проблемою, пов'язаною з підтриманням температурного режиму в інкубаторі, є різниця температури на нижніх і верхніх лотках. Це явище називається конвекцією, коли тепле повітря піднімається вгору, а холодне опускається донизу. В інкубаторі вмонтовані три датчики температури. Завдяки цьому температура контролюється на нижньому, середньому та верхньому лотках. Якщо температура піднімається вище заданої - вмикається вентилятор, який охолоджує верхні лотки і запобігає їх

перегріву. У разі зниження температури на нижніх лотках - вмикається підігрів через нагрівальний дріт. Це забезпечує швидкий і рівномірний підігрів інкубатора.

Завдяки автоматичному керуванню в інкубаторі постійно підтримується необхідна температура, що є головною умовою успішної інкубації перепелиних яєць. Під лотками інкубатора розміщена ємність з водою, яка необхідна для формування оптимальної вологості повітря. Рівень води автоматично підтримується за допомогою поплавкового механізму, а рівень вологості забезпечується мембранним випарником. Для контролю вологості повітря в інкубаторі встановлений спеціальний датчик.

Якщо вологість повітря перевищує допустиму межу, спрацьовує вентилятор для видалення з інкубатора надмірно зволоженого повітря. Якщо вологість опускається нижче допустимого значення, спрацьовує звуковий сигнал і світлова індикація, які сповіщають про відхилення встановлених параметрів.

Провітрювання проводиться автоматично відповідно до параметрів інкубації перепелиних яєць.

У планах кафедри на майбутнє - розробка технічних рішень по утилізації посліду, що надасть можливість часткового вирішення екологічної і енергетичної проблем.

Хочеться висловити слова подяки колективу кафедри за плідну працю і, користуючись нагодою, привітати з наступаючим Новим роком та побажати усім міцного здоров'я, мира, добра, злагоди та творчого натхнення.

Б.В.Болтянський, доцент,
в.о. зав. кафедри ТСТТ

перегріву. У разі зниження температури на нижніх лотках - вмикається підігрів через нагрівальний дріт. Це забезпечує швидкий і рівномірний підігрів інкубатора.

Завдяки автоматичному керуван-

10-РІЧЧЯ СПІВПРАЦІ ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО

Міжнародне співробітництво та обміни є основними шляхами розвитку вищої освіти в усьому світі.

Міжнародні зв'язки сприяють реформуванню діяльності університету та охоплюють навчальний процес, трансфер технологій, організацію наукових досліджень та інноваційного розвитку університету, сприяють гармонізації системи вищої освіти з європейською, підвищенню якості підготовки фахівців, створенню умов для посилення мобільності.

Посилення впливу європейських і світових цінностей на освітню і наукову сферу університету формує додаткові можливості в усіх напрямках діяльності університету. Саме таку можливість надає Таврійському державному агротехнологічному університету Федерація Обмінів Франція-Україна, з якою ТДАТУ співпрацює з 2006 року.

Федерація Обмінів Франція-Україна створена у 1992 році і являє собою об'єднання 14 членів-асоціацій, що включають близько 900 членів. Федерація проводить свою діяльність у напрямку розвитку культурних обмінів і співробітництва з вищими навчальними закладами з метою підготовки українських студентів, які прагнуть до відкритості по відношенню до світу. Вона надає можливість студентам отримати додаткову освіту у Франції та у майбутньому працювати для розвитку своєї країни. Підтвердженням цього є логотип Федерації - дитина, стилізована під квітку кольорів національних прапорів Франції та України, та орієнтована на небо стріла, що символізує розвиток і майбутнє. Федерація презентує студен-

там багаторівневий цикл сільськогосподарських, професійних та лінгвістичних стажувань, кінцевим результатом яких є допомога у підготовці українських франкомовних висококваліфікованих фахівців, що працюватимуть у різних галузях сільськогосподарства. Різні етапи стажування протягом декількох років доповнюють навчання студентів у ТДАТУ. Під час освітньої практики студенти знайомляться з новітніми технологіями у сільськогосподарському виробництві Франції, з її культурою, традиціями та історією, опановують свою професію.

За весь цей час Францію відвідали більше 200 студентів різних факультетів університету. Десять років співпраці - це сільськогосподарські, професійні, лінгвістичні стажування для українських студентів, їх переддипломне та післядипломне стажування на підприємствах Франції відповідно до їх спеціалізації та мотивації, стажування для викладачів в сільськогосподарських ліцеях та університетах (Сільськогосподарський ліцей у Сен-Жермен де Марансен, Аграрний ліцей у департаменті Вієн). Федерація надає можливість студентам підвищити рівень своєї підготовки у галузі сільського господарства; допомогти французьким підприємствам, які працюють у аграрному секторі у наборі спеціалістів.

Співробітництво з ФОФУ - це післядипломне навчання магістрів у Франції (Анжерська Вища

сільськогосподарська інженерна школа (ESA d'Angers), Політехнічний інститут ЛяСаль Бове; садівничий ліцей в Блуа, Ліцей Ісаак-Етуаль міста Пуатьє); стажування або робота випускників університету на міжнародному рівні, які пройшли навчання або стажування у Франції (Лакталіс, БіотекАгрікультюр, Коссад Семанс, Маїсадур, Сінгента, Євраліс Семанс). Все це дозволяє молоді розширити світогляд і по-новому оцінити своє місце в своїй професії, в суспільстві, в розвитку своєї країни. Тому співпраця з Федерацією Обмінів Франція - Україна дуже добре впливає на виховання не тільки професіоналів, але і на їхню громадянську позицію.

Федерація організує літні франкомовні школи для викладачів французької мови, метою яких є вдосконалення знань її учасників з французької мови, а також створення франкомовного середовища, де єдиною та обов'язковою мовою спілкування є французька.

28-29 листопада 2016 року в Таврійському університеті в черговий раз перебувала делегація Федерації Обмінів Франція - Україна з 4 осіб, до складу якої увійшли президент асоціації «Співробітництво Пуату - Шарант Україна» Філіп Жене, секретар Жозет Жене, Паскаль Балавандер - керівник сільськогосподарських стажувань студентів та Катерина Арсентьева - перекладач.

Була організована та прове-

УНІВЕРСИТЕТУ З ФЕДЕРАЦІЮ «ОБМІНИ ФРАНЦІЯ - УКРАЇНА» (FEFU)

дена конференція - презентація французьких програм Федерації з організації навчально-виробничих практик у Франції. У конференції брали участь студенти, що вже пройшли багаторівневі стажування в фермерських господарствах. Ці стажування сприяють всебічному розвитку особистості студентів, набуттю ними та удосконаленню практичного досвіду роботи.

Після конференції був проведений конкурсний відбір студентів ТДАТУ для участі у літніх (2017 р.) освітніх сільськогосподарських стажуваннях на французьких аграрних підприємствах.

Щоб підготуватися до співбесіди, студенти навчались французькій мові на інтенсивних курсах, які проводились на кафедрі іноземних мов ТДАТУ. Вже не перший рік на курси записуються англійські студенти, які успішно та швидко опановують французьку мову. Щорічно студенти університету демонструють традиційно високий рівень володіння французькою мовою.

Цього року крім усної співбесіди всі конкурсанти повинні були пройти письмовий тест на перевірку лексичних і граматичних навичок, який показав гарні результати володіння французькою мовою.

Усі студенти успішно пройшли відбірковий конкурс. Журі

відібрало 14 студентів на літні стажування 2017 року.

Перший рівень: Козуб Антон 31АГ, Марченко Валерія 21 ПМ, Стриж Анастасія 31 ОП, Бойко Анатолій 42 ПМ, Демьяненко Іван 11ПМ, Шулежко Андрій 21 ПМ.

Рівень I Bis: Бурикін Дмитро 21 сАГ, Цуман Олександр 31 ОА, Вовк Ірина 21 МК.

Рівень II Bis: Савченко Ігор 41 АГ, Філоненко Олег 12 МБ ПМ.

Рівень III: Кравцов Дмитро 22 МБ ЕК, Коваленко Ірина 22 МБ ЕП.

Рівень IV: Крамаренко Світлана 21 МБ ОА.

Адміністрація університету постійно отримує листи подяки від ФОФУ за прекрасну роботу викладацького складу з підготовки студентів до знайомства з новою культурою та новою мовою, за сприяння проведенню міжнародних стажувань, за щорічний прийом французьких делегацій в університеті. Федерація висловлює прагнення продовжувати дружні ділові візити та сподівається на продовження плідної співпраці, яка дозволить розвивати і поглиблювати партнерські відносини між Францією та університетом.

М.С. Виноградова, старший викладач кафедри іноземних мов, фахівець відділу міжнародних зв'язків

ГОЛОД - ОЧИМА БОЛЮ, УСТАМИ ГНІВУ

До Дня пам'яті жертв голодомору 1932-1933рр., який відзначається щорічно в четверту суботу листопада, наукова бібліотека підготувала тематичну виставку «Голод - очима болю, устами гніву». На виставці представлені документальні, періодичні та художні видання про геноцид, який проводила тодішня тоталітарна влада щодо українських селян.

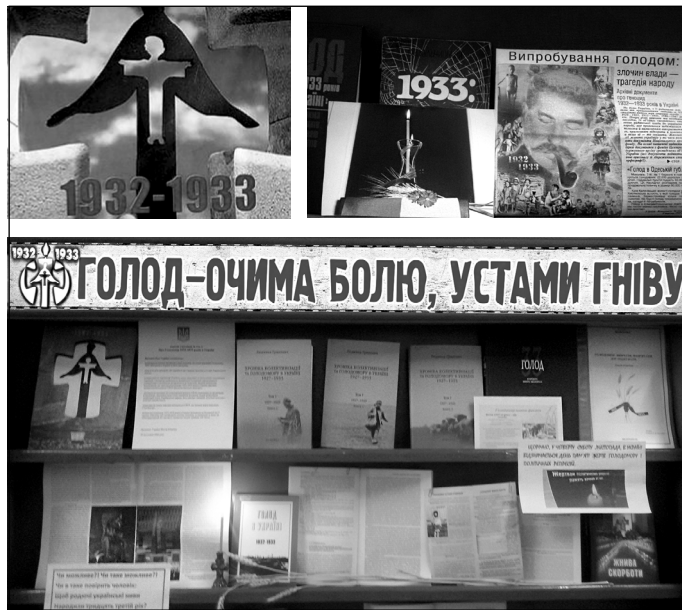
1932-1933рр - найчорніший час в історії України. В світі не зафіксовано голоду, подібного тому, що випав тоді на долю однієї з найродючіших країн. Страшна моровиця лише за один рік забрала життя мільйонів людей, фактично зруйнувала сільське господарство на українських землях, а головне - позбавила українців впевненості у майбутньому

й нав'язала їм почуття страху перед «одвічними муками».

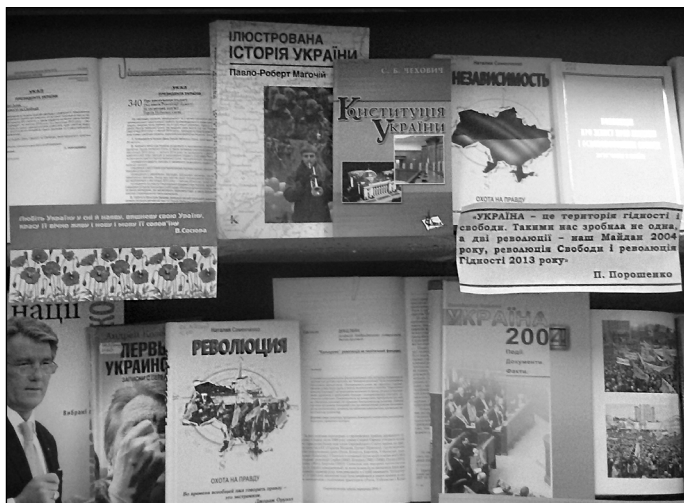
Всі ми українці, маємо усвідомити, як важливо знати історію та вміти засвоювати її часом трагічні уроки. Треба говорити про минуле задля майбутнього: безпам'ятність народжує бездуховність, а вона, як ракова пухлина, роз'їдає тіло і душу нації - перекреслює історію, паплюжить традиції, руйнує самобутність народу. Ми, як історична нація, повинні зберегти пам'ять про українських хліборобів безвинно убієнних рукотворним голодом.

Нехай у житті жодного українця ніколи не повторяться ці жахіття, і наші діти та онуки не знатимуть якою страшною бідною є голод.

Н.Г. Ломейко, бібліотекар

ДЕНЬ ГІДНОСТІ І СВОБОДИ

Щорічно 21 листопада ми відзначаємо День Гідності та свободи.

З цієї нагоди наукова бібліотека презентує тематичну виставку «День гідності і свободи». На виставці представлені статті з періодичних видань українських філософів, соціологів та письменників; книги з історії України; події, документи, факти і хроніки помаранчевої революції та революції Гідності. Особливо висвітлена поетична колекція ліричної хроніки Євромайдану.

Помаранчева революція та Революція Гідності об'єднали вільних громадян - справжніх

патріотів України навколо демократичних цінностей. Злочинна влада не встояла перед силою духу та прагненням до свободи, які продемонстрували українці під час цих драматичних, але надзвичайно важливих подій.

Цей день - символ боротьби і перемоги, символ єднання заради найвищих ідеалів цивілізованого світу.

Пишаймося нашими співвітчизниками, які всупереч жорсткому тиску антидемократичного режиму об'єдналися і відстояли своє право на вибір достойного життя.

Н.Г. Ломейко, бібліотекар

ТИЖДЕНЬ ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ ДО ЗНАТЬ В ТДАТУ

Наукова бібліотека ТДАТУ приєднується до Тижня Відкритого доступу до знань, який світова спільнота відзначає в останній тиждень жовтня. Тема цього року - «Відкритість у дії» (Open in Action).

В епоху Інтернет, процеси наукової комунікації зазнають радикальних змін: будь-який учений може оперативно оприлюднити у мережі результати свого дослідження та зробити їх доступними без будь-якої оплати для будь-кого, в будь-який час та будь-де. Цей рух отримав назву Відкритий Доступ.

Сьогодні наукова бібліотека є активним учасником Руху Відкритого доступу. Серед проектів та ініціатив, які підтримуються університетом - організація Інституційного репозитарію та створення профілів науковців ТДАТУ в Google Scholar.

Електронний архів ТДАТУ (ElarTSATU) започаткований у 2015 році, сьогодні налічує 14 колекцій, об'єднаних у 37 спільнот університету. Свої роботи в Репозитарії розмістили 294 викладача. Кількість праць, до яких надає доступ архів - понад 1000 повнотекстових документів. У 2016 році електронному архіву було присвоєно Міжнародний стандартний серійний номер (ISSN), що

підтвердило його статус, як електронного періодичного видання.

Заохочуємо викладачів університету брати участь у відзначенні Тижня Відкритого Доступу індивідуально. Кожен може стати частиною Руху за Відкритий доступ, виконавши один або кілька із запропонованих кроків:

- розмістити свої дослідження в Інституційному Репозитарії ТДАТУ ElarTSATU;
- створити власний профіль у Google Scholar та ідентифікатор науковця ORCID;
- подати статтю до журналу, що підтримує політику відкритого доступу;
- поділитися із колегами переліком журналів відкритого доступу з Вашої дисципліни та ін.

Запрошуємо науковців та викладачів ТДАТУ звертатися безпосередньо до відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення бібліотеки (каб.21 НБ, тел.44-03-31), співробітники якого нададуть консультації та необхідний супровід для підтримки Ваших ініціатив.

А. Г.Журавська,
зав. відділом ІТКЗ

Усе моє, все зветься Україна

До Року Державності та до Дня Гідності та Свободи 16 листопада наукова бібліотека в ЦКІД провела національно-історичний екскурс «Усе моє, все зветься Україна» та підготувала тематичну виставку «День Гідності і Свободи». Захід було присвячено славним синам і донькам, які віддали свою молодість, і, найдорожче, життя за рідну державу.

Кожна людина завжди з великою любов'ю і душевним трепетом згадує місце, де народилася, де минуло її дитинство, де живуть батьки. Те вогнище - маленька батьківщина. І якщо скласти маленькі батьківщини кожного з нас - вийде наша велика держава Україна.

Екскурс «Усе моє, все зветься Україна» - це розповідь про нашу Україну: її історію, традиції, мову, розповідь про визначних особистостей, українські династії та мандрівка стежками рідної держави. Перед присутніми постали безкраї пшеничні лани, блакитне небо, могутня річка Дніпро, калейдоскоп Тернопільщини і Львівщини, могутність Одеси і романтичні перекази про Закарпаття, Буковину, Волинь, Галичину і Таврію, Поділля, Слобожанщину і Полтавщину.

Головний скарб любові країни - її люди. Сотні видатних українців були та залишаються творцями світової історії. Художники та науковці, політики та композитори, актори та письменники - всі вони дають нам можливість за кордоном чи в себе вдома з гордістю сказати: «Я - українець!»

Національно-історичний екс-

курс «Усе моє, все зветься Україна» - данина тим, хто прославляв та прославляє зараз нашу країну. Це визначні діячі Ярослав Мудрий, Пилип Орлик, Богдан Хмельницький, Михайло Грушевський, духовний батько українського народу Тарас Шевченко, українка з великої літери Леся Українка та ін..

Зараз Україну прославляють геніальна поетеса, лауреат Шевченківської премії Ліна Костенко, видатна актриса Ада Роговцева, відомі співаки Святослав Вакарчук, Руслана Лижичко, Джамала, видатні спортсмени - Олег Верняєв, Ольга Харлан, Ганна Різатдінова, Володимир Кличко, Юрій Чебан.

Україно! Віримо в тебе, в твій волелюбний, працьовитий і талановитий народ, у твій розум, у твоє прекрасне завтра.

*Любть Україну, як сонце, любть,
як вітер, і трави, і води...
В годину щасливу і в радості мить,
любть у годину негоди.
Любть Україну у сні й наяву,
вишневу свою Україну,
красу її, вічно живу і нову,
і мову її солов'їну.*

(Володимир Сосюра)

С.О. Голодова, зав. відділом

Семинар бібліотек ВНЗ Запорізького регіону

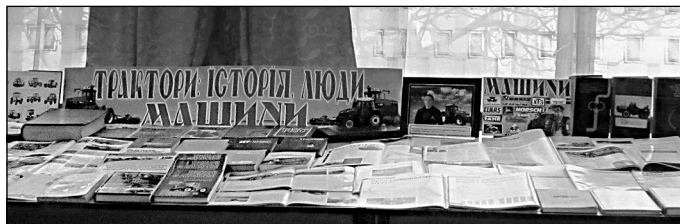

23 листопада фахівці наукової бібліотеки ТДАТУ взяли участь у науково-практичному семінарі «Інформаційне забезпечення користувачів ВНЗ. Інформаційна взаємодія бібліотеки та університету». Семінар, який відбувся у бібліотеці Запорізького медичного університету, зібрав фахівців бібліотечної справи з 7 вишів області.

На семінарі бібліотекарі обмінялися досвідом роботи бібліотек з інформаційного забезпечення науки та освіти в університетах.

Своїм досвідом роботи також поділилися провідні фахівці наукової бібліотеки ТДАТУ. Завідувачі відділів бібліотеки Семенюк Н.М. та Журавська А.Г. у своїх доповідях запропонували колегам власний досвід роботи.

ТРАКТОРИ: ІСТОРІЯ, ЛЮДИ, МАШИНИ

Щорічно у третю неділю листопада в Україні відзначається День працівників сільського господарства. Це свято було засноване у 1993 році і присвячується всім аграріям країни.

До цього свята Наукова бібліотека ТДАТУ підготувала тематичний перегляд «Трактори: історія, люди, машини», який демонструється у великому читальному залі.

На перегляді представлено публікації з історії та сучасності вітчизняного і закордонного тракторобудування, життєвий та науковий шлях українських конструкторів ХХ сторіччя в галузі. Найбільша частина перегляду присвячена розробкам науковців ТДАТУ.

У НДІ механізації землеробства Півдня України створена наукова школа, в якій плідно працюють член-коресподент НААН України, д.т.н., професор В.Т. Надикто та член-коресподент НААН України, д.т.н., професор В.М. Кюрчев. Під їх керівництвом створено систему агрегування

сучасних вітчизняних тракторів та досягнуто істотних результатів у розробці комбінованих агрегатів на базі нових орно-просапних тракторів сімейства ХТЗ-160.

Вчені ТДАТУ є авторами багатьох винаходів в галузі тракторобудування. Це винаходи Кюрчева В.М., Надикта В.Т., Кушнарєва А.С., Діордієва В.Т., Крижачківського М.Л., Шабали М.О., Дідура В.А., Чеха В.Ф., Черкуна В.Ю., Міткова В.Б., Чорної Т.С. та інших. На основі цих розробок студенти та магістри університету виконують курсові, дипломні проекти та магістерські роботи.

На сьогодні ТДАТУ є не тільки центром аграрної освіти в Південному регіоні України, але й головним центром в науковій діяльності.

У цей святковий день бажаємо вам і вашим родинам міцного здоров'я, миру, щастя, злагоди та процвітання.

Н.Г.Ломейко, бібліотекар

НАШІ СТУДЕНТИ - НАЙАКТИВНІШІ, КРАЦІ В ОБЛАСТІ!

16 листопада 2016 року у Запоріжжі відбулися урочисті заходи, присвячені Міжнародному дню студента. В урочистій обстановці відбулося нагородження переможців обласного конкурсу «Студент року - 2016» та найактивніших студентів на рівні області нашого університету.

Конкурс «Студент року» проводиться вже 15 років поспіль (з 2002 року), з метою виявлення та підтримки обдарованої молоді, сприяння гармонійному розвитку особистості студентів, стимулювання зацікавленості студентів до підвищення свого інтелектуального рівня, формування національної свідомості у молоді, створення умов для самореалізації особистості студентів, формування у них організаторських навичок, лідерських якостей, відповідальності за результат своєї праці, стимулювання студентів до формування активної громадянської позиції.

У 2016 році конкурс «Студент року» проводився за такими номінаціями: «Студент - лідер студентського самоврядування

року»; «Студент - суспільний діяч року»; «Студент - артист року»; «Студент - вчений року»; «Студент - спортсмен року»; «Студент - журналіст року»; «Студент - волонтер року»; «Студент - патріот року»; «Студент - староста року»; «Студентська сім'я року»; «Кращий студент року вищого навчального закладу I-II рівнів акредитації», і в цих номінаціях кращими студентами були відзначені: Кондратенко (Жмак) Ірина Анатоліївна - студентка магістратури факультету Економіки та бізнесу університету; Саржан Альона Сергіївна - студентка магістратури факультету Інженерії та комп'ютерних технологій; Гриднева Дар'я Юріївна - студентка магістратури факультету Економіки та бізнесу

університету; Кравцов Дмитро Вікторович - студент магістратури факультету Агротехнологій та екології університету; Маранді Павло Миколайович - студент магістратури Механіко-технологічного факультету університету; Євтушенко Ганна Олександрівна - студентка магістратури Енергетичного факультету університету; Бончужна Єлизавета Федорівна - студентка 4-го курсу факультету Економіки та бізнесу університету; Кондаков Іван Вікторович - студент 4-го курсу факультету Інженерії та комп'ютерних технологій університету; Білий Євгеній Віталійович - студент 4-го курсу факультету Агротехнологій та екології університету; Помбухчій Максим Юрійович - студент магістратури Механіко-технологічного факультету університету; Помбухчій (Мовчан) Катерина Віталіївна - студентка 4-го курсу Механіко-технологічного факультету університету.

У обласному конкурсі брали участь студенти всіх вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації Запорізької області.

Комісією було розглянуто понад 100 кандидатур кращих студентів університетів та коледжів області. Студентство ТДАТУ було достойно представлено у всіх номінаціях.

До проведення церемонії нагородження підготували ролізи - запросили знакових людей області у своїх галузях, які вручали нагороди кращим студентам. За кількістю нагород студенти ТДАТУ - кращі в області. Ми отримали всього 5 відзнак,

найбільше серед ВНЗ області.

Наші переможці Обласного конкурсу «Студент року» у 2016 отримали грамоти обласної державної адміністрації та відповідні сертифікати: у номінації «Студент - лідер студентського самоврядування року» перемогу здобула Кондратенко Ірина, студентка магістратури факультету Економіки та бізнесу, голова студентської ради ТДАТУ; у номінації «Кращий студент року вищого навчального закладу I-II рівнів акредитації» переміг Трубніков Захар, студент 4-го курсу ВСП «Ногайський коледж ТДАТУ».

Почесну грамоту Запорізької обласної ради за вагомий особистий внесок у розвиток молодіжної політики області отримав студент 4-го курсу факультету Агротехнологій та екології, голова студентської ради факультету Білий Євгеній як один з найкращих, найактивніших студентів області. Заступник голови облдержадміністрації Гугнін Едуард Анатолійович вручив Подяку обласної державної адміністрації за активну громадську позицію, вагомий особистий внесок у розвиток молодіжної політики області студентці 4-го курсу факультету Економіки та бізнесу, голові студентського профкому ТДАТУ Бончужній Єлизаветі. Також під час урочистостей студентка магістратури Енергетичного факультету, голова студентської ради факультету Євтушенко Ганна була нагороджена Дипломом за високі досягнення у навчанні та активну громадську діяльність ректора ТДАТУ - депутата Запорізької обласної ради (ЗОР), члена Президії ЗОР, голови постійної комісії з Гуманітарних питань ЗОР доктора технічних наук, професора, членкореспондента НААН України, Заслуженого працівника освіти України Кюрчева Володимира Миколайовича.

У концертній програмі творчі колективи і талановиті студенти Запорізької області дивували глядачів цікавими композиціями та дарували гарний настрій.

Висловлюємо прихильність і повагу кращим студентам ТДАТУ!

І.М. Грицаєнко, пом. ректора з організаційних питань, виховної роботи та студ. справ, співзасновник проекту, учасник заходу

Вітаємо нашу гордість!

У жовтні-листопаді 2016 року відбувся II Всеукраїнський конкурс «Молодь і прогрес у раціональному природокористуванні-2016». Мета конкурсу - активізація наукової роботи студентів, аспірантів та молодих учених, як найважливішого фактора формування фахівців нового типу, залучення студентів, аспірантів та молодих учених до участі у наукових програмах, проектній, конструкторській та інших формах науково-дослідної діяльності.

Організаторами конкурсу виступили Міністерство освіти і науки України, Національний авіаційний університет, Навчально-науковий інститут екологічної безпеки, кафедра екології, Український науково-дослідний та навчальний центр хімотології та сертифікації паливно-мастильних матеріалів і технічних рідин та Спілка хімотологів.

Конкурс проводився за 15 номінаціями, серед яких були: оцінка стану довкілля, екологічні бази даних та прогнозування розвитку природно-техногенних процесів; оцінка екологічних ризиків та екоуправління; ідентифікація джерел забруднення та оцінка стану водних об'єктів; водопостачання, водовідведення, технології очистки забруднених вод; збереження біотичного різноманіття та формування екомережі; екологічно чисті технології та збалансований розвиток суспільства та ін.

Усі роботи, що надійшли на адресу оргкомітету, на першому етапі розглядалися комісією, до складу якої увійшли представники кафедри екології Інституту екологічної безпеки Національного авіаційного університету та незалежні експерти зі сфери охорони навколишнього середовища. За результатами оцінки конкурсною комісією автори найкращих робіт були запрошені на

кафедру екології Національного авіаційного університету для участі у конференції, де вони виступали з доповідями про результати проведеного наукового дослідження за темою конкурсної роботи.

Переможці I-го етапу конкурсу в кожній номінації були нагороджені грамотами, а переможці II-го туру отримали почесні дипломи та подарунки.

Студенти факультету АТЕ ТДАТУ Євгенія Люта та Владислав Стиценко (41 ЕК та 21 МБ ЕК, науковий керівник - к.б.н., старший викладач кафедри екології та охорони навколишнього середовища В.В. Щербина) прийняла активну участь у цьому конкурсі зі спільною науковою

роботою «Поліморфізм, метричні та морфологічні ознаки листових пластинок декоративної шовковиці плакучої форми та їх динаміка під впливом факторів оточуючого середовища» та стали переможцями II-го туру у номінації «Оцінка стану довкілля, екологічні бази даних та прогнозування розвитку природно-техногенних процесів»

Бажаємо

Євгенії та Владиславу творчої наснаги та подальших успіхів!

Волонтерство - поклик серця

Свято доброти припадає на 5 грудня, адже саме в цей день відзначається Міжнародний день волонтера. Люди звикли вірити в краще майбутнє, а волонтер - це та людина, яка створює майбутнє. Волонтером може стати кожен, головне - бажання допомагати, нести добро, бути щирим і небайдужим.

5 грудня 2016 року в м. Запоріжжя відбувся святковий концерт, з метою популяризації волонтерського руху та реалізації проекту «Особиста книжка волонтера», в рамках якого було нагороджено активних волонтерів Запорізького краю. Традиційно організатором цього заходу є КУ «Запорізький обласний центр молоді» ЗОР, за підтримки Управління молоді, фізичної культури та спорту ЗОДА.

Студенти Таврійського державного агротехнологічного університету не перший рік поспіль відвідують даний захід у якості запрошених гостей. У цьому році активісти отримали свої здобуті нагороди, які є мотивацією для подальших звершень. На обласному рівні, університет представляли:

Бончужна Є.; Кондаков І.; Білоножко Д.; Передерій К.; Стоєва Т.; Лисенко Д.; Шпильова І.

На святковому концерті панувала атмосфера великої дружньої сім'ї, яка заряджала позитивом та гарним настроєм!

6 грудня свято продовжилось, але вже на міському рівні. У МДПУ ім. Б. Хмельницького було проведено практичний семінар з питань розвитку волонтерської діяльності серед молоді м. Мелітополя, в рамках якого відбулося нагородження активних волонтерів міста.

Головною, змістовною частиною семінару були виступи представників волонтерських організацій при вищих навчальних закладів. Таврійський державний

агротехнологічний університет представляла, голова студентського профбюро Бончужна Єлизавета. Вона виступила з доповіддю на тему: «Волонтерська діяльність ТДАТУ». Змістовними були доповіді й інших учасників.

Після обговорення важливих питань, Несват Тетяна Володимирівна провела нагородження активістів. Активними волонтерами на рівні міста стали Кондаков Іван та Бончужна Єлизавета. Також були нагороджені студенти - донори крові, які не словом, а ділом показують свої добрі наміри. У цій

категорії відмітили таких студентів: Ремез Богдан, Сич Микита, Шмотолоха Надія та Білоножко Дмитро.

Волонтери - це патріоти рідної держави і тому було символічно проведено на цьому заході провести соціальну акцію «Прапор для бійця». Усі присутні із задоволенням приймали участь.

А в кінці всього заходу на студентів чекала дружня бесіда в неформальній атмосфері за кавою.

Єлизавета БОНЧУЖНА,
голова студентського профбюро

Не будь байдужим!

27 листопада 2016 року в БК ім Шевченка відбувся благодійний концерт організований молодіжною патріотичною організацією «Азов». Гроші, зібрані на цьому концерті, будуть надіслані на допомогу дітям, хворим на онкологію.

Не залишилися осторонь і студенти факультету ІКТ. Вони взяли активну участь у цій акції. На концерті студенти підтримували виконавців: співали, запалювали ліхтарики і підтанцювали разом з ними. Адже, діти - це найдорожче, що є в нашому житті. Тому не взяти участь у цій благородній справі ми не змогли.

Нехай частинка тепла наших душ передається дітям, дасть їм сили боротися з цією страшною хворобою. Бажаємо їм швидкого одужання та довгих років життя.

Г.В. Антонова,
заст. декана ф-ту ІКТ з ОБР

Учні випускних класів Мелітопольського ліцею «Творчість» на кафедрі ОПХВ

У рамках традиційної акції популяризації спеціальності «Обладнання переробних та харчових виробництв» 11 листопада була проведена зустріч з учнями випускних класів Мелітопольського ліцею «Творчість», з метою залучення випускників загальноосвітніх навчальних закладів міста, до вступу в Таврійський державний агротехнологічний університет, після закінчення школи.

У межах проведення Днів відкритих дверей кафедри ОПХВ було проведено бесіду та поширено інформаційні матеріали, щодо спеціальностей нашого ВУЗу, можливостей та умов вступу до університету, надана інформація функціонування підготовчих курсів при університеті, проведена ознайомча екскурсія по лабораторіям кафедри з демонстрацією діючого лабораторного обладнання.

Декан факультету інженерії та комп'ютерних технологій Вершков Олександр Олександрович ознайомив школярів зі спеціальностями на факультеті ІКТ, зазначивши сфери використання та можливості працевлаштування випускників. Зі змінами в законодавстві, щодо правил та умов вступу до Таврійського державного агротехнологічного університету, декан надав детальну інформацію щодо переліку предметів зовнішнього незалежного оцінювання та щодо переваг навчання на підготовчих курсах університету, а також про роботу консультаційного пункту.

Зі структурою університету школярів ознайомив відпові-

дальний за профорієнтаційну роботу на кафедрі ОПХВ доцент Петриченко Сергій Володимирович. Зокрема він розповів про структурні підрозділи, ознайомив випускників з можливостями розвитку творчих та спортивних здібностей під час навчання у ТДАТУ, надав інформацію щодо умов і можливостей проходження закордонної практики.

Ознайомчу екскурсію лабораторіями кафедри проводив доцент кафедри ОПХВ Олексієнко Вадим Олександрович. Особливу увагу він приділив презентації діючих лабораторних установок та організації практичної підготовки студентів.

Учні випускних класів на власні очі побачили: як випікається хліб, готуються пончики, виробляється морозиво, солодка вата та попкорн, і мали можливість покуштувати деякі з цих продуктів. Зустріч відбулась у теплій дружній обстановці.

Кафедра обладнання переробних та харчових виробництв Таврійського державного агротехнологічного університету запрошує учнів випускних класів загальноосвітніх навчальних

закладів міста Мелітополя на Дні відкритих дверей (за попередньою домовленістю).

Контактна інформація для

класних керівників та завучів старших класів: тел. 42-13-06, Зав. кафедри проф. Ялпачик Федір Юхимович.

Визначено чемпіонів IV Кубка ректора ТДАТУ з баскетболу!

7 листопада 2016 року в Таврійському державному агротехнологічному університеті на кафедрі фізичного виховання і спорту відбувся традиційний IV Кубок ректора ТДАТУ з баскетболу серед студентів.

Організатор та головний суддя змагань - Богданов Євгеній Дмитрович.

У фіналі цього турніру зустрілися команди механіко-технологічного факультету та збірна команда 4-х факультетів: енергетичного, економіки та бізнесу, інженерії та комп'ютерних технологій, агротехнологій та екології.

У запеклій та феєричній боротьбі з рахунком 36:28 перемогу здобули баскетболісти-механіки. Найкращими гравцями турніру були визнані студенти механіко-технологічного факультету Поляков Олександр та Гуневич Микита.

Судейська колегія турніру, яка була представлена т.в.о. ректора Скляр О.Г., деканом механіко-технологічного факультету Кюрчевим С.В., головою профспілкового комітету Андрущенко М.В. та завідувачем кафедри фізичного виховання і спорту Рибницьким А.В., нагородила переможців змагань перехідним Кубком, а всіх учасників турніру солодкими подарунками.

Вітаємо переможців та бажаємо в майбутньому подальших спортивних досягнень!

Артеменко В.В., голова СК
ТДАТУ

Фото Ганни Бовкун

Студент ТДАТУ - переможець Всеукраїнського фестивалю майстерності з кікбоксингу!

Студент 11ЕМ групи факультету економіки та бізнесу ТДАТУ Найдьонов Антон взяв участь та здобув 1 місце у Всеукраїнських змаганнях - фестивалі майстерності з кікбоксингу «Пам'яті Голодомору дітей України», що

проходили з 17 по 20 листопада 2016 року в місті Києві.

Університет пишається такими студентами та щиро вітає переможця!

Бажаємо Антону подальших успіхів та перемог!

Факультет ІКТ пишається своїми героями!

З 17 по 20 листопада 2016 року у м. Києві відбулись Всеукраїнські змагання з кікбоксингу під гаслом «Пам'яті голодомора дітей України» серед дорослих та дітей.

Всеукраїнська національна громадська організація «Український Союз Кікбоксингу» - лідер національно-патріотичного виховання та спортивного руху молоді в Україні, запросила усіх небайдужих до трагічної історії мільйонів дітей України 1932-1933 років, до перегляду майстерності нащадків святої землі.

Дванадцять областей представили понад 250 своїх вихованців, які прагнули до цілеспрямованих здобутків. Учасники пам'ятного заходу від 6 до 40 років продемонстрували май-

стерність, вміння та силу волі, що спрямовані на захист своєї рідної Батьківщини.

Одним з найкращих борців на цьому заході був студент 21 СМБ групи факультету інженерії та комп'ютерних технологій ТДАТУ Мохунь Сергій, який став срібним призером змагань!

Серед досягнень Сергія є багато перемог на інших змаганнях з кікбоксингу.

Л.Ю.Бондаренко, куратор
21 СМБ групи, доцент кафедри
«Технічна механіка»

Факультет економіки та бізнесу - переможці чемпіонату з боулінгу!

5 грудня 2016 року у розважальному центрі міста відбувся міжфакультетський чемпіонат з боулінгу «Студент». Найпалкіші любителі цього виду спорту зійшлися у боротьбі за право володіти кубком.

Організатором турніру була студентська рада Таврійського державного агротехнологічного університету. За перемогу змагалися представники п'яти факультетів ТДАТУ: механіко-технологічного, енергетичного, економіки та бізнесу, агротехнологій та екології, інженерії та комп'ютерних технологій.

Усі команди склалися з чотирьох гравців, які були налаштовані виключно на перемогу. Тому гра виявилася вражаючою, незабутньою і наповненою позитивними емоціями!

У цікавій боротьбі третє місце посіла команда «Тіті» механіко-технологічного факультету (Помбухчій Максим, Мовчан Артур, Славов Олександр, Гришковець Дмитро).

Друге місце посіла команда «Фен» енергетичного факультету (Даніленко Олександр, Кондратенко Костянтин, Безгінов Дмитро, Данилюк Роман).

Перше місце відвоювала команда «Апельсинки», факультету економіки та бізнесу (Андропов Назар, Арабаджийський Олександр, Козлов Олександр, Мікулін Дмитро).

Студентська рада дякує командам, які взяли активну участь та вболівальникам за підтримку своїх команд!

Бажаємо всім успіхів та нових перемог!

Ганна Євтушенко, голова інформаційного сектору студ. ради університету
Фото Ганни Бовкун

Змагання зі спортивної аеробіки у ТДАТУ

23 листопада 2016 року на кафедрі фізичного виховання і спорту ТДАТУ відбулися змагання зі спортивної аеробіки в рамках студентської спартакіади.

Технічні аспекти правил змагань зі спортивної аеробіки поєднуються зі статутом і технічними правилами Міжнародної Федерації гімнастики (FIG), Української Федерації гімнастики. Правила адаптовані для студентів вищих навчальних закладів для змагань зі спортивної аеробіки, які є частиною освітнього та тренувального процесів, та служать перевіркою рівня підготовленості учасників, стимулом для подаль-

шого вдосконалення спортивної майстерності.

Усі команди старанно готувалися до виступу. Присутніми були суддя-хронометрист та суддя лінії, які оцінювали: артистичність, складність програми та її виконання, також. Слід відзначити команду факультету економіки та бізнесу, яка набрала високий бал за виконання. Команда факультету інженерії та комп'ютерних технологій набрала високі бали

за артистичність. Команда енергетичного факультету набрала високі бали за складність, продемонструвавши складні підтримки та показала командну роботу. Команда механіко-технологічного факультету творчо підбрала костюми. Команда факультету агротехнологій та екології показала гарну синхронність у виконанні.

Таким чином, за загальними результатами, перше місце зайняла команда факультету економіки та бізнесу, друге - команда факультету інженерії та комп'ютерних технологій,

третє - команда енергетичного факультету, четверте - команда механіко-технологічного факультету, п'яте - команда факультету агротехнологій та екології.

Вітаємо студентів з перемогою!!! Однак, і перемога, і поразка стимулює на подальші тренування, фізичне та психічне вдосконалення, гарний зовнішній вигляд, і як наслідок - соціальну активність та успіх!

М.В.Верховська, к.пед.н.,
викл. кафедри фіз. виховання і спорту
Фото Ганни БОВКУН

День народження механіко-технологічного факультету

Свій 84-й День народження відсвяткував механіко-технологічний факультет.

Механіко-технологічний факультет народився разом зі своїм навчальним закладом Мелітопольським інститутом механізації сільського господарства у далекому 1932 році, тому його історія невід'ємна від історії навчального закладу.

Зараз механіко-технологічний факультет є основною складовою частиною Таврійського державного агротехнологічного університету. Сьогодні він є одним з найбільших в Україні і налічує 6 спеціалізованих кафедр, на яких працюють близько 60 викладачів, у тому числі 12 докторів, професорів, понад 40 кандидатів наук, доцентів.

Кожен рік День народження факультету вражає різноманітністю проведення цього свята. У цьому році воно також відбулося в незвичній обстановці.

Не зважаючи на те, що свято співпало з першим ПМК - це не стало на заваді провести студентам МТФ міні акцію під назвою «Бажання майбутнього». Для святкування, в холі першого корпусу поставили великий стенд, біля якого за столом знаходились чарівні представниці цього факультету: Кісельова Лілія, Сельська Анастасія та Марченко Валерія. Ці дівчата заохочували усіх бажаючих залишити на стенді свої побажання факультету. Таких виявилось дуже багато і вони з великим задоволенням приклеювали стікери з вітаннями і коментарями, щоб закарбувати їх в цей урочистий день та залишити частинку себе на цьому стенді. А також на студентів чекало солодке продовження свята, яке стало приємною несподіванкою для них.

Відклавши всі справи, декан механіко-технологічного факультету Кюрчев Сергій Володимирович, побажав факультету й студентам багато теплих і приємних слів, залишив побажання факультету на стенді та із задоволенням погодився зробити фото зі студентами університету в кінці заходу. У цей день панувала позитивна атмосфера і було зроблено багато фотографій студентами МТФ на фоні стенда з вітаннями, і сказано багато не-

ймовірних побажань та зізнань: «Що кожен пишається тим, що обрав саме цей факультет». Така активна участь студентів у святкуванні Дня народження факультету ще раз доводить, що молоді небайдуха і залишається патріотом свого механіко-технологічного факультету.

Дуже приємно, що після такого свята, емоції були лише позитивні та радісні, а студенти щасливі та задоволені.

КАФЕДРА «ТЕХНІЧНОЇ МЕХАНІКИ» ВІТАЄ ВСІХ ЗІ СВЯТОМ СВЯТОГО МИКОЛАЯ

Сьогодні до нас стукає світле свято Святого Миколая.

Свято Святого Миколая родом з дитинства. Скільки теплих, незабутніх, казкових і прекрасних спогадів про це свято.

Кажуть, що в свято Святого Миколая неодмінно збуваються мрії. Нехай ваші бажання стануть реальністю, а свято принесе вам незабутні враження. Нехай Миколай принесе маленьким дітям солодощі, а дорослим примирення та щастя. Бажаємо всім міцного здоров'я, миру, радості, посмішок та море вражень. Хай цей морозний день заморозить все лихе і всі біди. Зі святом Вас Святого Миколая і нехай веселощі довго тривають та в пам'яті залишаються теплі спогади.

Хай ваші родини живуть у достатку і розумінні. Усіх земних благ, впевненості в собі, і мирного неба над головою. Довгих років життя Вам і вашим дітям.

ВІРТЕ У ДИВА, І ВОНИ НЕОДМІННО ЗДІЙСНЯТЬСЯ.

Різдвяні прикмети і повір'я

Прикметам і звичаям на Різдво за старих часів надавали особливого значення.

Вважалося, що як Різдво пройде, так і рік задасться.

У Різдвяний Святвечір (6 січня) - переддень великого свята Різдва - весь день постять («до першої зірки»). Різдвяну вечерю прийнято починати тільки після того, як на небі спалахне перша зірка.

Зустрічати Різдво у буденно-му одязі - до бідності.

У Різдвяний Святвечір у багатьох будинках запалюють свічки, каміни, а у вогонь кладуть дерев'яну колоду, заздалегідь обмазану медом і посипану хлібними зернами. Вогонь у вогнищі намагаються підтримувати усі Святки аж до Старого Нового року. Свічки притягують у дім тепло і багатство. Обов'язково потрібно запалити особливу свічку, на честь покійних родичів - тоді вони допоможуть у новому році.

Вся сім'я збирається за столом, а якщо запрошують гостей, то згадують про удачі і біди за весь рік, зустрічаючи першого гостя. Саме з ним пов'язують усі події, що трапляються в новому році. Тому на Різдво завжди намагалися запрошувати тільки найближчих людей, які можуть принести щастя.

До різдвяного столу печуть пиріг з вкладеною в нього монетою (чи родзинкою, горошиною перцю, горішком і т. д.). Хазяїн будинку ділить пиріг, і щасливим буде той, кому дістанеться шма-

ток з сюрпризом.

Коли в ніч перед Різдвом годинник б'є дванадцять разів - треба відкрити усі двері навстіж, щоб вигнати злих духів.

Після того, як тільки годинник проб'є дванадцять, голова сім'ї повинен відкрити вікно, щоб впустити Різдво, а з ним щастя, удачу, благополуччя.

На Різдво за старих часів заборонялося:

- шити, вишивати, в'язати, пришивати ґудзики, щоб ніхто з рідні не втратив зір;

- робити щось по господарству: прибирати, мити, прати, підмітати, щоб рідні не торкнулося нещастя;

- втрачати яку-небудь річ, щоб не було збитків у новому році;

- упускати дзеркало, щоб не було біди;

- чужим жінкам входити у будинок першими.

З Різдва до Хрещення вважалося гріхом полювати в лісі - з мисливцем може статися нещастя.

Прикмети на Різдво:

- яка погода після Різдва, така буде і після Петрова дня (12 липня);

- замети високо набило - до хорошого року;

- хороший санний шлях - урожай на гречку;

- якщо відлига - весна буде рання і тепла, а значить, і риболовля почнеться раніше по-

чнуться.

- якщо мороз цього дня, то 19-го - мороз або заметіль;

- якщо Різдво на новому місяці, то рік буде неврожайний;

- сніг глибокий, рік хороший;

- багато снігу - багато хліба; вода розліється, сіна набереться, та і риби в річці багато буде;

- на Різдво іній - урожай на хліб, небо зоряне, урожай на горох;

- на Різдво заметіль - бджоли добре роїтися будуть, а риби нереститися;

- якщо на Різдво видалася заметіль - чекай раннього листя на деревах і швидкого завершення зими;

- частий іній на деревах, візерунки на вікнах, схожі на житні колоси, вниз завитками, а не сторч, - до урожаю;

- сніг в'ється до даху - жито буде вище;

- якщо - понеділок, літо буде теплим і багатим на гриби та ягоди;

- якщо Різдво у вівторок - новий рік принесе удачу молодят;

- якщо Різдво в середу - до хорошої риболовлі і полювання;

- якщо Різдво в четвер - рік обіцяє удачу незаміжнім дівчатам;

- різдво в п'ятницю провіщає довгу зиму і коротке літо;

- якщо Різдво в суботу - значить зима закінчиться затяжними дощами;

- якщо Різдво випаде на неділю, то весь рік буде вдалим і щасливим в усіх сферах.

Наймудріші знали, якщо опівночі загадати бажання і три рази вимовити його вголос, дивлячись на небо, то воно обов'язково збудеться.

Шановні колеги!

Механіко-технологічний факультет сердечно вітає Вас з Новим роком та Різдвом Христовим! Щиро бажає Вам щастя, успіхів у здійсненні задумів та міцного здоров'я на довгі роки. Нехай ці веселі свята принесуть у Ваш дім радість, затишок та

добробут, а наступаючий рік стане для вашої родини роком миру, злагоди та процвітання.

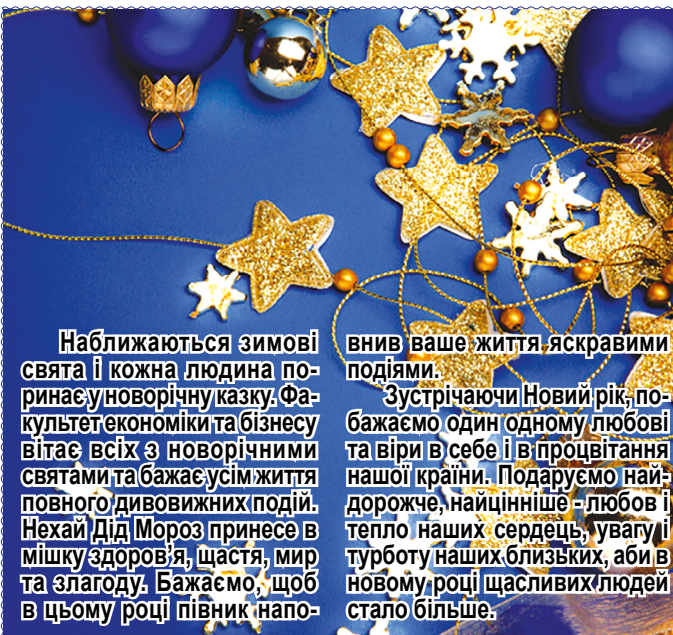
Щасливого Нового року та радісних свят!

З повагою,
декан факультету МТФ

З Любові Роком!

Коллектив енергетичного факультету вітає колеги та їхні родини з Новим 2017 роком! Бажаємо, щоб наступний рік став роком нових звершень, здобутків, а в цьому вам допоможуть вірні друзі, міцне здоров'я і кипуча енергія!

Декан енергетичного факультету проф. І.П. Назаренко

Наближаються зимові свята і кожна людина поринає у новорічну казку. Факультет економіки та бізнесу вітає всіх з новорічними святами та бажає усім життя повного дивовижних подій. Нехай Дід Мороз принесе в мішку здоров'я, щастя, мир та злагоду. Бажаємо, щоб в цьому році півник напо-

внив ваше життя яскравими подіями.

Зустрічаючи Новий рік, побажаємо один одному любові та віри в себе і в процвітання нашої країни. Подаруємо найдорожче, найцінніше - любов і тепло наших сердець, увагу і турботу наших близьких, аби в новому році щасливих людей стало більше.

Шановні колеги та студенти!

Щиро Вас вітаю з наступаючим 2017 Новим роком і Різдвом Христовим! Новорічні свята - це завжди нові надії і сподівання, нові життєві задуми і бажання, новий крок у незвідане майбутнє.

Хочу побажати Вам міцного здоров'я, щастя, благополуччя, професійних перемог, досягнень на ниві освіти та науки, стабільності та оптимізму, яскравих емоцій і позитивних вражень Вам і Вашим близьким.

Хай здійснюються всі

Ваші благородні бажання та найзаповітніші мрії.

Нехай у Новому році Вас завжди супроводжує успіх!

Ректор університету, доктор технічних наук,
професор В.М. Кюрчев

Шановні колеги!

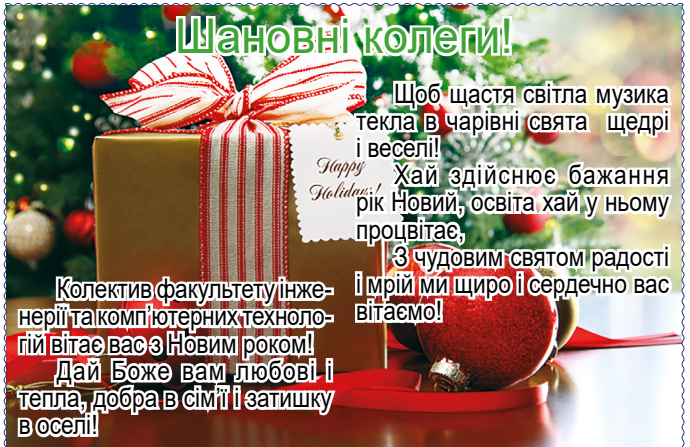
Щоб щастя світла музика текла в чарівні свята щедрі і веселі!

Happy Holidays!

Хай здійснює бажання рік Новий, освіта хай у ньому процвітає,

З чудовим святом радості і мрій ми щиро і сердечно вас вітаємо!

Коллектив факультету інженерії та комп'ютерних технологій вітає вас з Новим роком! Дай Боже вам любові і тепла, добра в сім'ї і затишку в оселі!

Шановні колеги!

Від щирого серця вітаємо Вас з Новим 2017 роком та Різдвом Христовим! Зичимо Вам міцного здоров'я, творчих натхнень, здійснення ваших професійних планів особистих бажань та усіх мрій та задумів. Нехай Різдво та Новий Рік принесуть Вам тільки добробут, благополуччя, родинне тепло та славу, щирих друзів, нани та любові від рідних олімпічних Вам людей, щасливих та яскравих подій та усього самого найкращого!

Бажаємо Вам веселих свят!
Щасливого Різдва! Воляго Нового Року!

З повагою, факультет агротехнологій та екології

